

ประวัติ โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย

Home / ประวัติ โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย ติดต่อผู้ดูแลเว็บไซต์ ☎ +081.568.8357 (เสริม 50) ✉ webmaster@uthenthawai.org

เปิดตำนาน “อุเทนถวาย”

เรื่องราวของอุเทนถวาย ที่หยิบยกมาจากงานเขียนของ “บุญเดือน ศรีวรพจน์” อดีต ผอ.สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร ที่เขียนลงในนิตยสารเล่มหนึ่ง ระบุว่า จุดเริ่มต้นของอุเทนถวายนั้น ต้องย้อนกลับไปในสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ทรงพระราชปรารภไว้ แต่ยังมีทันได้โปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินการ ก็เสด็จสวรรคตก่อน กระทั่งปี 2456 กระทรวงธรรมการ หรือกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน ซึ่งมีเจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี (หม่อมราชวงศ์เปีย มาลากุล) เป็นเสนาบดี ได้จัดการก่อสร้างโรงเรียนฝึกการหัตถกรรมเพื่อถวายเป็นพระบรมราชานุสรณ์แด่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ที่บริเวณถนนตรีเพชร และนำความขึ้นกราบบังคมทูลขอพระราชทานนามพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า “โรงเรียนเพาะช่าง” และเสด็จพระราชดำเนินเปิดเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2456 ครั้งนั้นมีพระราชดำรัสตอบความตอนหนึ่งว่า

“ตามที่เจ้าพระยาพระเสด็จฯ อ่านรายงานเรื่องสร้างโรงเรียนแห่งนี้ว่า ได้กระทำขึ้นเพื่อเป็นพระบรมราชานุสรณ์ถวายสมเด็จพระบรมชนกนาถของเรานั้น เราเชื่อว่าถ้ามีวิถีสันใดที่เกิดดีศัพทอันนี้จะทราบถึงพระองค์ได้ แม้จะเสด็จอยู่สถานที่ใดก็ตาม คงจะยินดีและพอพระราชหฤทัยเป็นอันมาก เพราะว่าพระองค์ได้มีพระราชประสงค์อยู่นานแล้วที่จะทรงบำรุงศิลปวิชาการของไทยเราให้เจริญ ตัวเราเองก็เคยได้ฟังกระแสพระราชดำริอยู่เสมอ เราเห็นพ้องด้วยกระแสพระราชดำรินั้นตั้งแต่ต้นมา คือเราเห็นว่าศิลปวิชาช่างเป็นสิ่งสำคัญอันหนึ่ง ซึ่งสำหรับแสดงให้ปรากฏว่าชาติได้ถึงซึ่งความเจริญเพียงใดแล้ว...ฯลฯ... เราเคยได้ปรารภกับเจ้าพระยาพระเสด็จฯ และผู้เกี่ยวข้องด้วยการศึกษาที่จะใช้วิชาช่างที่ตั้งขึ้นใหม่จากพื้นเดิมของเราแล้ว และขยายให้แตกกิ่งก้านสาขาออกงามยิ่งขึ้น เปรียบเสมือนเอาพันธุ์พืชของเราเองมาปลูกลงในพื้นแผ่นดินของเรา แล้วบำรุงให้เติบโตออกงาม ดีกว่าเอาพันธุ์ไม้ต่างประเทศมาปลูกในแผ่นดินของเราอันไม่เหมาะสม”

โดยความประสงค์เช่นนี้ เมื่อเจ้าพระยาเสด็จฯ มาขอชื่อโรงเรียน เราขอระลึกผูกพันอยู่ในความเปรียบเทียบกับต้นไม้ดังกล่าวนี้ เราจึงขอตั้งชื่อให้โรงเรียนนี้ว่า **“โรงเรียนเพาะช่าง”**

โรงเรียนเพาะช่าง มีการเรียนการสอนวิชาหัตถกรรมไทยมาแต่แรก มีสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพ็ชรบูรณ์อินทราชัย ทรงเป็นที่ปรึกษา ตั้งแต่ปี 2462 ก่อนจะเข้ามาเป็นผู้บัญชาการโรงเรียน และมีส่วนสำคัญในการพัฒนาโรงเรียน กระทั่งสิ้นพระชนม์วันที่ 8 ก.ค.2466 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานเพลิงศพ ณ พระเมรุท้องสนามหลวง และทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินการพระราชกุศล เป็นเงิน 10,000 บาท ให้สร้างโรงงานนักเรียนเพาะช่าง ตั้งอยู่บริเวณโรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย

ส่วนการก่อตั้งอุเทนถวาย เริ่มต้นจากคณะราษฎรยึดอำนาจเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในวันที่ 24 มิ.ย. 2475 ต่อมา เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีเป็นเสนาบดีกระทรวงธรรมการ ได้มีคำสั่งเรื่องตั้งโรงเรียนวิสามัญศึกษาช่างก่อสร้าง เป็นการส่งเสริมวิชาช่างไทย ความในคำสั่งมีดังนี้

บัดนี้ถึงเวลาอันสมควรที่จะจัดตั้งโรงเรียนช่างก่อสร้างขึ้นเพื่อเป็นโรงเรียนฝึกหัดวิชาชีพต่อไป เพราะฉะนั้นให้ตั้งโรงเรียนวิสามัญศึกษาขึ้นที่โรงงานของโรงเรียนเพาะช่างถนนพญาไท เชียงสะพานอุเทนถวาย ตำบลพญาไท โรงหนึ่งให้ชื่อว่า “โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย” แล้วขึ้นแขวงวิสามัญกับให้มีการจัดการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นคณะหนึ่ง ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่งแต่ ณ วันที่ 29 ตุลาคม 2475

(ลงนาม) เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี

เสนาบดี

โดยที่มานามอุเทนถวายนั้น มาจากสถานที่ตั้ง โรงงานโรงเรียนเพาะช่าง การก่อสร้างโรงงานโรงเรียนเพาะช่าง เพราะช่วงเวลาดังกล่าวขาดแคลนช่างที่เป็นคนไทย ส่วนมากหัวหน้าช่างมักจะเป็นชาวจีน เพื่อเป็นการทำนุบำรุงวิชาช่างก่อสร้างไทย ปี 2474 จึงได้มีการเปิดสอนวิชาช่างแผนกแบบแปลน และเปิดวิชารับเหมาก่อสร้างขึ้นที่เชิงสะพานอุเทนถวาย อันเป็นที่ตั้ง โรงงานเพาะช่างที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวให้สร้างขึ้น ในปี 2466 ซึ่งตอนนั้นให้ชื่อว่า โรงเรียนเพาะช่าง แผนกก่อสร้าง

ส่วนที่มาของชื่อ สะพานอุเทนถวายนั้น ก่อสร้างโดยเงินบริจาคของข้าราชการและพนักงานกรมสรรพากร จำนวน 8,015 บาท 40 สตางค์ ครั้งนั้น เจ้าพระยามรราชเสนาบดีกระทรวงวัง ซึ่งกำกับดูแลกรมสุขาภิบาล เสนอชื่อสะพาน ทูลเกล้าฯ ถวายให้เลือก 4 ชื่อ ได้แก่ สะพานอุเทนอุทิศ สะพานสรรพากรอุทิศ สะพานบริวารถวาย และ สะพานเบญจมาษฐอุทิศ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า “อุเทนถวาย”

๕ ฟื้นตำนานอุเทนถวาย

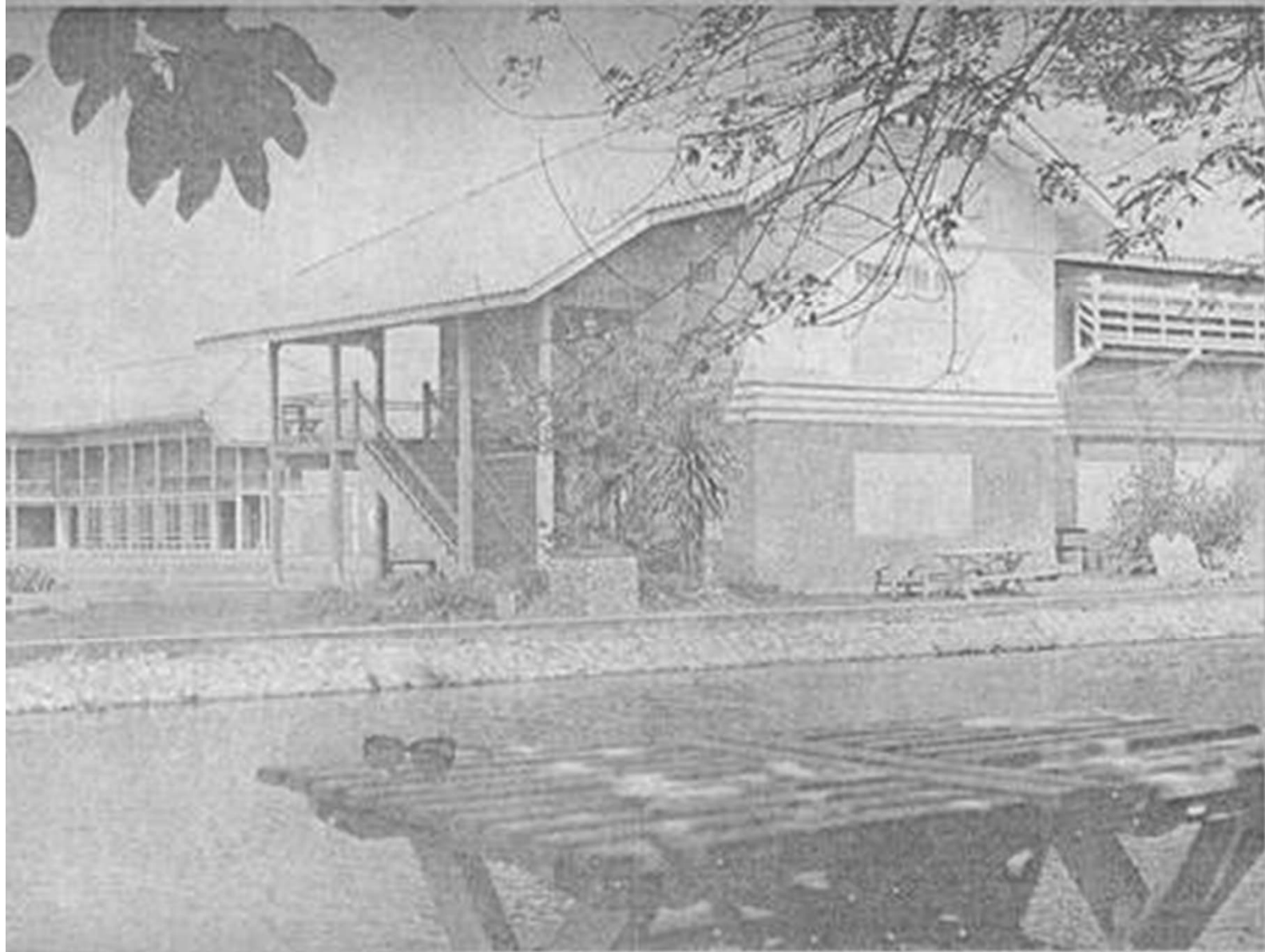
บุญเดือน ศรีวรวงษ์

ต้นไม้วรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร

“โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวายเกิดก่อน ทั้งเป็นโรงเรียนสำหรับพระนคร จึงต้องรับการันจะเป็นแบบอย่างแห่งโรงเรียนช่างก่อสร้างทั้งหลาย กับเป็นที่เพาะวิชาครูช่างเพื่อไปเผยแผ่วิชาช่างในโรงเรียนช่างก่อสร้างทั้งหลายอันจะเกิดขึ้นระหว่งคั้งแค่นี้ไป”

ข้อความดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในคำอวยพรของเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ มอบให้แก่โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวายเมื่อแรกสถาปนาในพุทธศักราช ๒๔๗๕

การจัดการศึกษาวิชาช่างไทยนั้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชปรารภไว้แล้วแต่ยังมีทันได้โปรดเกล้าฯ ให้ดำเนินการก็เสด็จสวรรคตเสียก่อน กระทั่งถึงพุทธศักราช ๒๔๗๖ กระทรวงธรรมการ ซึ่งมีเจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี (หม่อมราชวงศ์เปีย มาลากุล) เป็นเสนาบดี ได้จัดการก่อสร้างโรงเรียนฝึกหัดการหัตถกรรมเพื่อถวายเป็นพระบรมราชานุสรณ์แด่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขึ้นที่บริเวณถนนศรีเพชรและนำความขึ้นกราบบังคมทูลขอพระราชทานนามพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณา

ภาพโรงเรียนสามัคคี หนองนอวราช

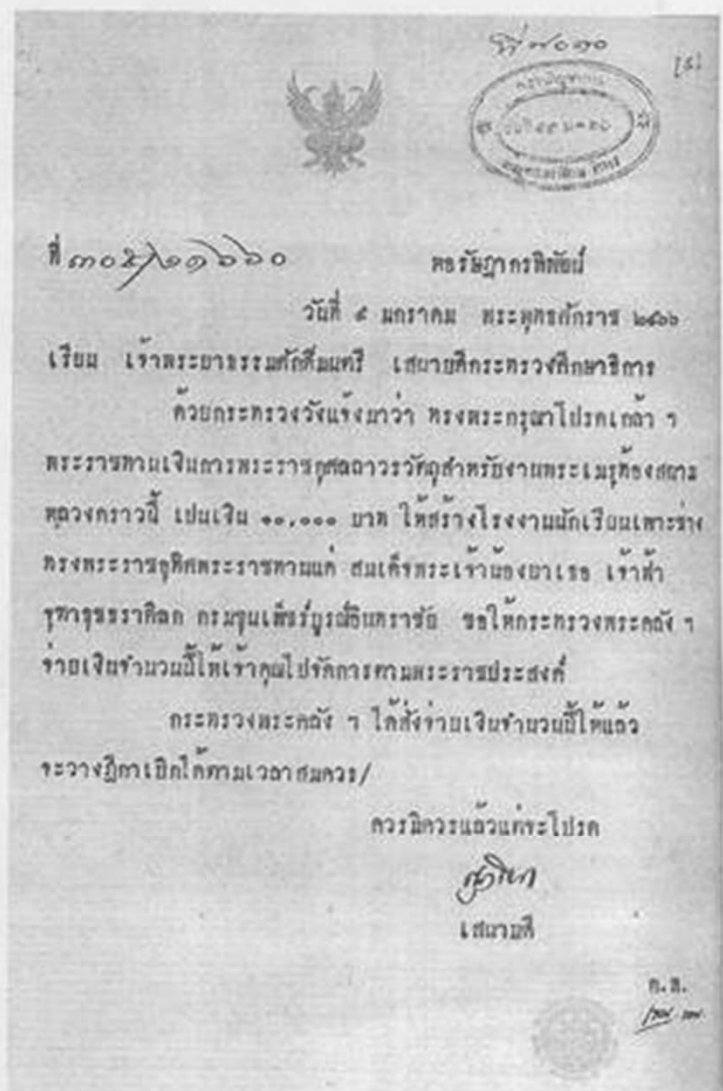
โปรดเกล้าฯ พระราชทานยกย่องว่า “โรงเรียนเพาะช่าง” และ
เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดเมื่อวันที่ ๑ มกราคม พุทธ
ศักราช ๒๔๘๖ ครั้งนั้นมีพระราชดำรัสตอบความตอน
หนึ่งว่า

“ตามที่เจ้าพระยาพระเสด็จอ่านรายงานเรื่องสร้าง
โรงเรียนนี้ว่า ได้กระทำขึ้นเพื่อเป็นอนุสาวรีย์ถวายสมเด็จพระ
บรมชนกนาถของเราแล้ว เราเชื่อว่าถ้ามีวิถีดีอันใดที่
กิดคิดค้นขึ้นนี้จะทรงทราบถึงพระองค์ได้ แม้จะเสด็จอยู่
ในสถานที่ใดก็ตาม คงจะทรงยินดีและทอพระราชาฤทัย
เป็นอันมาก เพราะว่าพระองค์ได้มีพระราชประสงค์อยู่

นานแล้วที่จะทรงบำรุงศิลปวิชาการของไทยเราให้เจริญ
ตัวเราเองก็ได้เคยฟังกระแสพระราชดำริอยู่เสมอ เราเห็น
ต้องด้วยกระแสพระราชดำรินั้นตั้งแต่ต้นมา คือเราเห็น
ว่าศิลปวิชาช่างเป็นสิ่งสำคัญอันหนึ่ง ซึ่งสำหรับแสดงให้
ปรากฏว่า ชาติได้ซึ่งซึ่งความเจริญของใดแล้ว... ฯลฯ... เรา
ได้เคยปรารภกับเจ้าพระยาพระเสด็จและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง
ด้วยการศึกษาที่จะใช้วิชาช่างของเราตั้งขึ้นใหม่จาก
พื้นเดิมของเราแล้ว และขยายให้แตกกิ่งก้านสาขาออกมา
ยิ่งขึ้น เปรียบเหมือนเอาต้นพุทธรักษาของเราเองมาปลูกลงใน
พื้นแผ่นดินของเรา แล้วบำรุงให้เติบโตงอกงาม ดีกว่าจะ

บัดนี้ถึงเวลาสมควรที่จะจัดตั้ง
 โรงเรียนช่างก่อสร้างขึ้น
 เพื่อเป็นโรงเรียนฝึกหัดวิชาชีพต่อไป
 เพราะฉะนั้นให้ตั้งโรงเรียนวิสามนัญศึกษา
 ชั้นที่โรงงานของโรงเรียนเพาะช่าง
 ถนนพญาไท เชียงสะพานอุเทนถวาย
 ตำบลถนนพญาไทโรงหนึ่ง ให้ชื่อว่า
 "โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย"
 และขึ้นแขวงวิสามนัญ กับให้มีกรรมการ
 จัดการโรงเรียนขึ้นคณะหนึ่ง
 ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

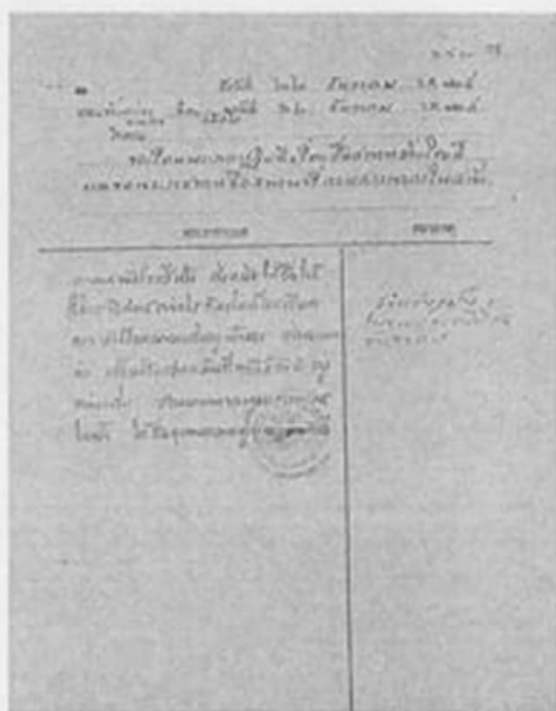

- ▲ สำนักเอกสารมหาวิทยาลัยรามคำแหงไม่สมควรตีความว่ากระทรวงศึกษาธิการ
- ▶ พระนางเจ้ารำไพพรรณีเจ้าฟ้าฯ กรมขุนเพชรบูรณ์อินทราชัย

เขาพันธุ์ไม้ต่างประเทศมาปลูกลงในพื้นแผ่นดินของเรา
 อันไม่เหมาะสมกัน

โดยความประสงค์เช่นนี้ เมื่อเจ้าพระยาพระเสด็จ
 มาขอซื้อโรงเรียน เราละเลิกผูกพันอยู่ในความเปรียบ
 เทียบกันต้นไม้ดังกล่าวนี้ เราจึงได้ให้ชื่อโรงเรียนนี้ว่า
 "โรงเรียนเพาะช่าง"

โรงเรียนเพาะช่างเปิดสอนวิชาช่างหัตถกรรมไทย
 มาแต่แรกตั้ง มีสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุช
 ธราดิลก กรมขุนเพ็ชรบูรณ์อินทราชัย ทรงเป็นที่ปรึกษา

อุเทนถวายปัจจุบัน

ที่มาของนามอุเทนถวาย

ถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าธานีนิวัต ทรงเป็นเสนาบดีกระทรวงธรรมการ พระเสนอพงษ์พาศย์ (เสนอ รักเสียม) เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนเพาะช่าง ช่วงเวลาดังกล่าว ชาดแกลอนช่างไม้และช่างก่อสร้างที่เป็นคนไทย ช่างก่อสร้างที่มีอยู่ส่วนมากเป็นชาวต่างชาติ หัวหน้าผู้ควบคุม

◀ ภาพผ่านพระราชาราชและพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ พระราชทานนามและพระชันษาคงของโรงเรียนว่า "อุเทนถวาย"

▼ คำสั่งเรื่องตั้งโรงเรียนวิสามานุตศึกษาช่างก่อสร้าง โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย

▶ ทนงวิศาลกิจเปาโรดม (ชื่อ ปิ่นเงินคำ) ครูใหญ่เก่าแรกของโรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย

โรงเรียนตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๖๒ และทรงเป็นผู้บัญชาการโรงเรียนเพาะช่างตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๖๕ กระทั่งสิ้นพระชนม์ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๖๖ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระราชทานเพลิงพระศพ พระเมรุท้องสนามหลวง ตามราชประเพณีที่ทรงดำรงพระอิสริยยศสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ และ "ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินการพระราชกุศลถวายเป็นบุญกุศลสำหรับงานพระเมรุท้องสนามหลวงคราวนี้ เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ให้สร้างโรงงานนักเรียนเพาะช่าง ทรงพระราชอุทิศพระราชทานแก่ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฑาธุชธราดิลก กรมขุนเพ็ชรบูรณ์อินทราชัย..."

โรงงานของโรงเรียนเพาะช่างที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นนี้ ตั้งอยู่บริเวณโรงเรียนช่างก่อสร้าง

การก่อสร้างมักเป็นชาวจีน เพื่อเป็นการทำนุบำรุงวิชาการก่อสร้างไทย ในพุทธศักราช ๒๔๗๔ จึงได้เปิดการสอนวิชาช่างแผนกแบบแปลน และเปิดแผนกวิชาช่างก่อสร้างขึ้นที่เชิงสะพานอุเทนถวาย ถนนพญาไท อันเป็นที่ตั้งของโรงงานฝึกเรียนเพาะช่างซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น อุทิศพระราชทานแด่สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมขุนเทษสุวรรณอินทราชัย ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๖๖ ให้ชื่อแผนกที่ตั้งขึ้นใหม่นี้ว่า **โรงเรียนเพาะช่าง แผนกก่อสร้าง**

สะพานอุเทนถวายซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงงานฝึกเรียนเพาะช่าง อันเป็นที่มาของชื่อโรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวายนั้น เป็นสะพานข้ามคลองสวนหลวง ถนนพญาไท คลองนี้เชื่อมต่อกับคลองอรชร ชำระการและพนักงานกรมสรรพากรในร่วมกันบริจาคเงินจำนวน ๔,๐๐๕ บาท ๔๐ สตางค์ ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาติสร้างสะพานในที่แห่งใดแห่งหนึ่ง เพื่อน้อมเกล้าฯ ถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อพุทธศักราช ๒๔๕๕ พร้อมกับสะพานข้างโรงสี ที่ข้ามคลองหลอดเบื้องกระทรวงกลาโหม ซึ่งรื้อของเดิม และสร้างขึ้นใหม่ ส่วนสะพานที่ข้าราชการกรมสรรพากรในประสงค์จะสร้างถวายนั้น โปรดเกล้าฯ ให้สร้างที่คลองสวนหลวง ครั้นนั้นเจ้าพระยาอมรรตเสนาบดีกระทรวงวังซึ่งกำกับดูแลกรมสุขาภิบาล ได้เสนอชื่อสะพานที่จะสร้างใหม่ชูลเกล้าฯ ถวายให้ทรงเลือก ๔ ชื่อ ได้แก่ สะพานอุเทนอุทิศ สะพานสรรพากรอุทิศ สะพานบิวารถวาย และสะพานเบญจเมรุราชูทิศ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า **"อุเทนถวาย"**

กรมสรรพากรมีตราประจำกรมเป็นรูป "พระเจ้าอุเทนคิดพิณ" หรือ "อุเทนราชคิดพิณ" ดังนั้น "อุเทนราช" จึงเป็นสัญลักษณ์ของกรมสรรพากรและข้าราชการใน

สังกัด สะพานอุเทนถวายจึงหมายถึง "สะพานที่ข้าราชการกรมสรรพากรสร้างถวาย" สะพานนี้สร้างเสร็จและพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ทรงเปิดเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๕๖ ปัจจุบันสะพานดังกล่าวถูกรื้อแล้ว

กำเนิดช่างก่อสร้างอุเทนถวาย

พุทธศักราช ๒๔๗๕ คณะ

ราษฎรวิศอำนาจเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตั้งแต่วันที่ ๒๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ต่อมาในเดือนตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ระหว่างนั้นเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีเป็นเสนาบดีกระทรวงธรรมการได้มีคำสั่งเรื่องตั้งโรงเรียนวิสามนัญศึกษาช่างก่อสร้าง เป็นการส่งเสริมการศึกษาวิชาช่างไทย ความในคำสั่งมีดังนี้

บัดนี้ถึงเวลาสมควรที่จะจัดตั้งโรงเรียนช่างก่อสร้างขึ้น เพื่อเป็นโรงเรียนฝึกหัดวิชาช่างต่อไป เพราะฉะนั้นให้ตั้งโรงเรียนวิสามนัญศึกษาขึ้นที่โรงงานของโรงเรียนเพาะช่าง ถนนพญาไท เชิงสะพานอุเทนถวาย ตำบลถนนพญาไทโรงหนึ่ง ให้ชื่อว่า "โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย" และขึ้นแขวงวิสามนัญ กับให้มีกรรมการจัดการโรงเรียนขึ้นคณะหนึ่ง ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ตั้งแต่ ณ วันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๗๕

(ลงนาม) เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี
เสนาบดี

หลังจากมีคำสั่งตั้งโรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวายแล้ว เสนาบดีกระทรวงธรรมการได้เสนอโครงการจัด

ศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งให้โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย แยกจากโรงเรียนเพาะช่างและแต่งตั้งให้ ร.อ. ชูเกียรติชา วณการ (วงศ์ จารุศร) ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ เมื่อ กระทรวงธรรมการมีคำสั่งให้แยกโรงเรียนช่างก่อสร้าง อุเทนถวายจากโรงเรียนเพาะช่างนั้น ผู้บริหารกระทรวง ธรรมการมีความเห็นว่า นักเรียนช่างก่อสร้างควรได้ ฝึกหรือความรู้ความชำนาญจากการก่อสร้างจริง ดังนั้น กระทรวงธรรมการจึงมีกฤษฎีกาถึงนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๘๗ ขอให้โรงเรียนช่าง ก่อสร้างอุเทนถวายเป็นผู้จัดสร้างอาคารในสังกัดของ กระทรวงธรรมการโดยไม่ได้มีการประกวดราคา ดังความ ตอนหนึ่งในกฤษฎีกาว่า

"อนึ่ง กระทรวงธรรมการมีโรงเรียนช่างก่อสร้าง อุเทนถวายซึ่งจำเป็นต้องช่วยเหลือให้มีการงานมา ย่างทำ เพื่อเป็นการฝึกหัดของนักเรียน ฉะนั้นการ ก่อสร้างภายในวงงานของกระทรวงธรรมการ เมื่อของ สถาปัตยกรรม กรมศิลปากร เขียนแบบและคิดราคา เสร็จแล้ว ถ้าโรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวายจะรับทำได้ ความวาคานั้น ก็ขออนุมัติเป็นพิเศษให้โรงเรียนช่าง ก่อสร้างอุเทนถวายทำ โดยไม่ต้องประกวดราคา..."

ข้อเสนอดังกล่าวได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ผลงานของโรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวายในระยะนั้นมี มากมาย เช่น อาคารเรียนโรงเรียนศึกษานารี อาคาร สมาคมศิษย์เก่าบ้านสมเด็จพระยา อาคารโรงเรียน ช่างกลปทุมวัน อาคารโรงเรียนเสาวภา เป็นต้น ต่อมา โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวายได้เป็นผู้สร้างอาคารที่ไม่ ได้อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงธรรมการอีกหลาย แห่ง เช่น ในปีพุทธศักราช ๒๔๘๘ กระทรวงคมนาคม จ้างเหมาให้ก่อสร้างอาคารของกรมรถไฟที่จังหวัดนคร ราชสีมา ระยะเวลาดังกล่าวอยู่ระหว่างสงครามมหา เอเชียบูรพา เมื่อก่อสร้างอาคารต่างๆ เสร็จเรียบร้อยตาม สัญญาแล้ว แต่ยังไม่ทันได้ส่งมอบงาน บริเวณสถานี รถไฟนครราชสีมาถูกโจมตีทางอากาศอย่างรุนแรง เมื่อ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๘ เครื่องบินทิ้งระเบิดถูก อาคารของกรมรถไฟที่สร้างขึ้นบริเวณนั้น ทำให้อาคารเสีย

หายอย่างหนัก ครูผู้ควบคุมงาน ๑ ราย และคนงานอีก ๒ ราย เสียชีวิต

โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวายมีการพัฒนาเจริญ ก้าวหน้ามาโดยลำดับ กระทั่งถึงพุทธศักราช ๒๕๐๗ กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศยกฐานะเป็นวิทยาลัยอุเทน ถวาย และในพุทธศักราช ๒๕๐๘ โอนเข้าสังกัดเป็น วิทยาเขตหนึ่งของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยา เขตอุเทนถวาย ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๑๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ พระราชทานนามวิทยาลัยเทคโนโลยีและ อาชีวศึกษา เป็น สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ทำให้ วิทยาลัยช่างก่อสร้างแห่งนี้ได้มีชื่อใหม่ว่า สถาบันเทคโนโลยี ราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวาย และปัจจุบัน วิทยาลัยช่างก่อสร้างอุเทนถวายมีสถานภาพเป็น มหา วิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทน ถวาย

ช่างก่อสร้างอุเทนถวายเป็นสถาบันการศึกษาเก่าแก่ เป็นโรงเรียนช่างก่อสร้างแห่งแรกที่อุบัติขึ้นในประเทศไทยและผลิตช่างฝีมือคุณภาพออกวันใช้สังคมอย่างต่อเนื่อง เกียรติภูมิของสถาบันแห่งนี้เป็นที่ชื่นชมของบรรดา ครูบาอาจารย์และศิษย์ช่างก่อสร้าง สมกับคำอวยพรของ เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี เสนาบดีกระทรวงธรรมการ ที่มอบให้โรงเรียนช่างก่อสร้างอุเทนถวาย ตอนหนึ่งว่า

"องค์การของโรงเรียน นอกจากสถานที่และ เครื่องมือทั้งหลาย ย่อมประกอบด้วยอาจารย์และ ศิษย์ทุกส่วนประมวลกันเข้าแล้ว จึงเกิดมีการสอนการ เรียนที่มุ่งหมาย เพราะฉะนั้นการทั้ง ๒ อย่างที่กล่าว มาแล้ว จึงมิได้ตกแก่ใครที่โตน ย่อมตกอยู่กับอาจารย์ และศิษย์นั่นเอง อาจารย์และศิษย์ร่วมกันรับผิดชอบ ในภาระนั้นๆ จึงเท่ากับคำชื่อเสียงของโรงเรียนไว้ใน มือของคนๆ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็ว่า อาจารย์ ครู และ ศิษย์ทุกคนเป็นผู้จะบันดาลชื่อเสียงของโรงเรียนให้ เกิดขึ้นได้ทั้งฝ่ายดีและชั่ว โดยการกระทำของคนๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน" ๕